

Leibniz
Universität
Hannover

Ministry of Education and Science of Ukraine
All-Ukrainian Scientific and Educational Consortium
Vinnytsia National Agrarian University
Economic College. John Paul II (Poland)

RUE "Scientific and Practical Center of the National Academy of Sciences of Belarus on food" (Belarus)
Krakow Academy named after Andriy Frycz Modzewski (Poland)
Hannover University of Applied Sciences (Germany)
University of Latvia (Latvia)

Certificate of Participation

as an official participant of the

International scientific and practical internet conference for young scientists and students 2020
"Modern trends in agro-industrial development sectors of the economy in terms of convergence"
issued to:

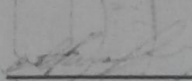
SVITLANA LUTKOVSKA

state registration № 257 from 11/03/2020

CONSORTIUM PRESIDENT

GRYGORII KALETNIK

UNIVERSITY RECTOR

VIKTOR MAZUR

14-15 May 2020

Vinnytsia, Ukraine

Міністерство освіти і науки України
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Економічний коледж ім. Яна Павла II (Польща)
РУП «Інститут м'ясо-молочної промисловості» (Білорусь)
Краківська академія ім. Андрія Фрича Моджевського (Польща)
Університет прикладних наук і мистецтв Ганновера (Німеччина)
Університет Латвії (Латвія)
Технологічно-промисловий коледж ВНАУ
Могилів-Подільський технолого-економічний коледж ВНАУ
Ладжинський коледж ВНАУ
Чернятинський коледж ВНАУ
Немирівський коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ
Верхівський сільськогосподарський коледж ВНАУ

ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ- КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

«Сучасні тенденції розвитку агропромислового
сектора економіки в умовах конвергенції»

14-15 травня 2020 року

м. Вінниця

Захід внесено в реєстр УкрІНТЕІ (посвідчення № 257 від 11.03.2020 р.)

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

10³⁰ – 13⁰⁰

(корпус № 2, аудиторія 2220)

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

- 10:30 – 10:40 **КАЛЕТНИК Григорій Миколайович** – доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Вінницького національного аграрного університету, президент ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
- 10:40 – 10:50 **«Досвід формування енергетичної автономії сільських територій: оцінка ролі кооперативів»**
ГОНЧАРУК Інна Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової та інноваційної діяльності
Вінницький національний аграрний університет
- 10:50 – 11:00 **«Формування критеріїв та індикаторів оцінки рівня екологічної безпеки регіонів України»**
ЛУТКОВСЬКА Світлана Михайлівна, кандидат педагогічних наук, проректор з науково-педагогічної роботи, євроінтеграції та міжнародної діяльності
Вінницький національний аграрний університет
- 11:00 – 11:10 **«Дослідження сучасного стану та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні»**
ПАЛАМАРЕНКО Яна Вікторівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки
Вінницький національний аграрний університет
- 11:10 – 11:20 **«Математичні моделі накладних вихрострумового первинного вимірювального перетворювача абсолютного переміщення»**
ГРАНЯК Валерій Федорович, кандидат технічних наук, доцент кафедри теоретичної електротехніки та електричних вимірювань
Вінницький національний технічний університет
- 11:30 – 11:40 **«Удосконалення агроекологічних прийомів вирощування люцерни посівної»**
ТЕЛЕКАЛО Наталія Валеріївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва, селекції та біоенергетичних культур
Вінницький національний аграрний університет
- 11:40 – 11:50 **«Обґрунтування параметрів процесу та розробка віброозонуючого комплексу для сушіння зернової сировини»**
ПРИСЯЖНЮК Дмитро Володимирович, кандидат технічних наук, викладач
Ладижинський коледж
Вінницького національного аграрного університету

- 11:50 – 12:00 **«Bioenergy development as a component of ensuring the energy security of Ukraine»**
ПРИШЛЯК Наталя Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії
Вінницький національний аграрний університет
- 12:00 – 12:10 **«Сортові ресурси зернобобових культур в Україні: сучасний стан та перспективи використання»**
ПАНЦИРЕВА Ганна Віталіївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства
Вінницький національний аграрний університет
- 12:10 – 12:20 **«Продуктивність курчат-бройлерів за використання кормової добавки»**
ПОБЕРЕЖЕЦЬ Юлія Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин
Вінницький національний аграрний університет
- 12:20 – 12:30 **«Современные тенденции развития экономики Латвии»**
ДЖЕКАБСОНЕ Сандра, кандидат економічних наук, доцент, директор бакалаврських та магістерських програм з економіки Університет Латвії, Латвія
- 12:30 – 12:40 **«Основні аспекти розвитку туризму в Україні та Польщі»**
ЛАВРИК Анастасія Вікторівна, магістрантка
Економічний коледж ім. Яна Павла II, Польща
- 12:40 – 12:50 **«Фитокомплексы для мясных продуктов с пониженным содержанием соли»**
НАПРЕСНКО Вікторія Михайлівна, молодший науковий співробітник відділу технологій м'ясних продуктів
РУП «Інститут м'ясо-молочної промисловості», Білорусь
- 12:50 – 13:00 **«Трасування ідентифікації алергенів у продуктах харчування»**
ВОРТЦЕЛЬ Жанін, студентка Університет прикладних наук і мистецтв м. Ганновер, Німеччина

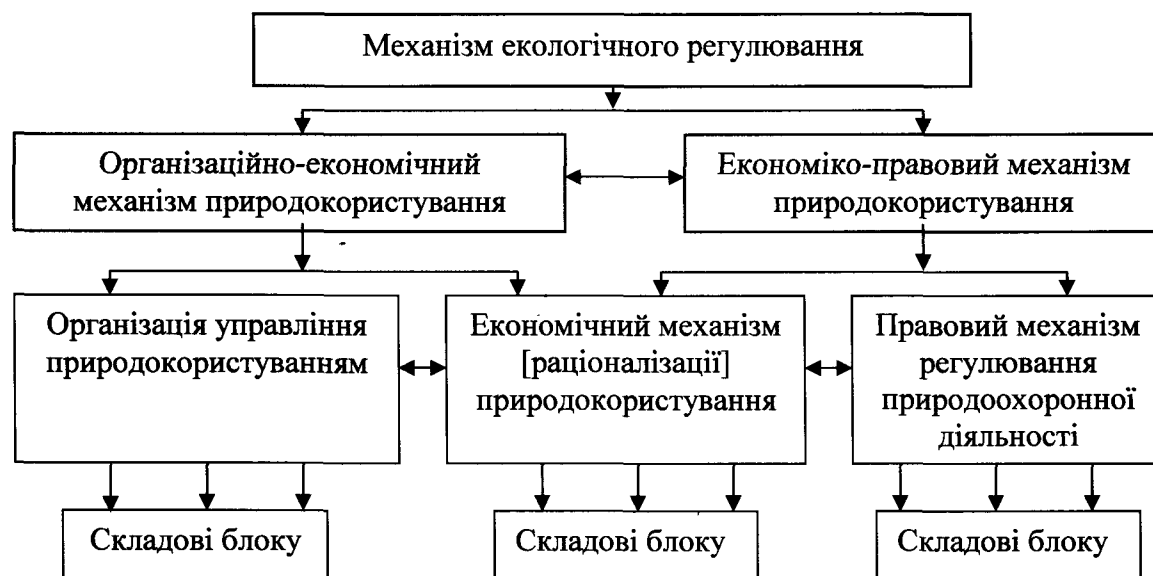
ФОРМУВАННЯ КРИТЕРІЇВ ТА ІНДИКАТОРІВ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

С.М. Лутковська, Вінницький національний аграрний університет, к.п.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, євроінтеграції та міжнародної діяльності, доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії

У сучасних умовах екологічні проблеми стають дедалі важливішим чинником економічного розвитку більшості регіонів України. Аналіз основних тенденцій і характеру змін чинників екологічної безпеки регіонів переконливо доводить, що збереження високої енерго- та ресурсоемності економіки України за умов подальшого виснаження земельних, водних, мінерально-сировинних та біотичних ресурсів неминуче призведе до формування масштабних загроз національній безпеці в екологічній і природно-техногенній сферах.

У зв'язку з цим важливим завданням державної регіональної політики у сфері захисту населення та господарських об'єктів від природно-техногенних загроз є забезпечення гарантованого рівня екологічної безпеки, що відповідає рівню розвинених країн світу.

Механізми природоохоронної діяльності складаються з двох основних блоків із відповідними складовими, які регулюють механізми природокористування й природоохоронної діяльності (екологічного регулювання).

В Україні спостерігаються значні регіональні відмінності екологічного та природно-антропогенного навантаження на територію, що обумовлено різноманітністю природокористування й господарською діяльністю населення. Екологічні проблеми суттєво обмежують соціально-економічне піднесення суспільства, що перебуває у безпосередньому взаємозв'язку з якістю навколишнього природного середовища. Розвиток збалансованої системи раціонального природокористування спільно з відповідною структурною перебудовою промислового потенціалу, що враховує мінімізацію антропогенного навантаження і соціальну захищеність людини, є основою забезпечення сталого розвитку держави.

Оцінка екологічної небезпеки регіонів базується на кількох основних підходах. Найбільш використовуваними є індикаторний, що спирається на систему обраних індикаторів (або індикативний). Вони розглядаються як граничні значення показників, які описують стан різних складових функціонування системи життєзабезпечення, окремих рівнів екологічної безпеки. При цьому оцінка ґрунтується на зіставленні визначених показників безпеки та відповідних індикаторів.

Досить часто як альтернатива індикаторному застосовується підхід, за якого аналіз фокусується на ресурсозабезпеченні та ефективності функціонування об'єктів системи. Такий механізм передбачає здійснення оцінки використання ресурсів, необхідних для функціонування системи за спеціальними критеріями. Серед цих ресурсів чільне місце посідають економічні фактори, які визначають досягнення цілей функціонування системи. Саме тому найчастіше розглядають сукупність показників як екологічного, так і економічного характеру. Цей підхід визначає рівень та можливості дотримання відповідного стану безпеки за рахунок виявлення найбільш ефективного використання необхідних для функціонування системи ресурсів.

З огляду на вищезазначене, інтегральний показник рівня екологічної безпеки території (P_{int}) може бути відображений за поданою формулою:

$$P_{\text{int}} = \sum_{i=1}^n P_n \times Z_n \quad (1)$$

де P_n – ступінь ризику виникнення екологічних втрат;

Z_n – величина суспільних збитків, спричинених негативними екологічними наслідками.

При цьому оцінка збитків, завданих навколишньому природному середовищу, здійснюється окремо за її основними складовими – негативні зміни літо-, атмо-, гідро- і біосфери.

Рівень екологічної небезпеки визначається з метою:

- розширення загальнонаукових уявлень про безпеку;
- дослідження мінливості ситуації у часі – процеси, що визначають небезпеку, можуть бути постійними, періодичними, епізодичними;
- виявлення синергетичних процесів у стані навколишнього середовища;
- управління (перетворення станів об'єкта в необхідному напрямі) та виявлення часової затримки реакції на вплив, оскільки система має властивості пружності та інерційності;
- прогнозування виникнення небезпечних ситуацій;
- встановлення територіальних утворень, придатних для проживання людей та існування окремих видів живих організмів, здійснення того чи іншого виду господарської діяльності.

Питання встановлення рівня екологічної небезпеки потребує урахування всіх складових цього процесу: від обчислення рівня екологічної безпеки до оцінки управлінських рішень з подолання екологічних ризиків.

Інструментально оцінка рівня екологічної та природно-антропогенної небезпеки є досить складною, оскільки включає багато аспектів. Здійснити результативне порівняння регіонів України за таким значним обсягом інформації можливо лише в окремих соціально-економічних дослідженнях, оскільки через варіативність різних показників рівня екологічного навантаження складно визначити, вплив котрого із них (чи блоку в цілому) є визначальним.

Доцільно виокремити такі групи оцінки екологічної безпеки:

- **соціальні** – з метою оцінки якісних та кількісних змін рівня катастрофічності середовища життєдіяльності для населення регіонів;
- **економічні** – для оцінки ефективності запроваджуваних природоохоронних заходів;
- **екологічної та природно-антропогенної небезпеки** – з метою визначення рівня навантаження населення та довкілля.

Інтегральна оцінка рівня екологічної небезпеки України та її регіонів у динаміці визначається за даними, що об'єднані в окремі блоки: *водні ресурси, атмосферне повітря, охорона земель та ґрунтів, лісові ресурси, відходи та небезпечні хімічні речовини*. Комплексна оцінка показників дає змогу визначити загальний рівень екологічного навантаження.

Достатня інформаційна база для визначення індикатора сформована з урахуванням надлишкової інформативності, аналогічного універсального показника. Це є гарантією його незмінності.

Для визначення природно-антропогенної небезпеки регіонів України враховується стан показників, які характеризують ризик виникнення НС природного або антропогенного походження на території регіонів. Комплексна оцінка показників дає змогу виявити рівень природно-антропогенного ризику території за умови збереження тенденції негативного впливу уражаючих факторів, котрі призводять до виникнення надзвичайних ситуацій і небезпечних подій, загибелі людей на виробництві та в побуті, погіршення умов життєдіяльності населення, забруднення навколишнього середовища, економічних збитків.

Якісний аналіз статистичних даних щодо реалізації загроз на території країни вказує на суттєву різницю в інтенсивності виникнення надзвичайних подій різного характеру по регіонах, зумовлену особливостями відповідних територій, рівнем їх урбанізації, розвитком промисловості, природними умовами тощо. Застосування статистичного підходу щодо визначення

ймовірнісних характеристик процесу реалізації загроз на територіях потребує відповідного групування ретроспективних даних .

Сформовано агреговану інформаційну матрицю стану природно-антропогенної небезпеки, де оптимально поєднано природну, антропогенну, соціальну та економічну складові (дві останні додано з метою оцінки безпечності середовища життєдіяльності та соціально-економічних втрат унаслідок НС)

Агрегована інформаційна матриця аналізу природно-антропогенної безпеки регіону

Основні чинники впливу на населення й довкілля та характеристики їх оцінювання	Часовий період			
	t ₁	t ₂	...	t _n
Кількість надзвичайних ситуацій природного та антропогенного походження, од.				
Загиблі внаслідок надзвичайних ситуацій, осіб				
Постраждалі внаслідок надзвичайних ситуацій, осіб				
Матеріальні збитки внаслідок надзвичайних ситуацій, млн грн				
Загальна кількість потенційно небезпечних об'єктів на території регіону, од.				
Площа зони поширення карсту, тис. км ²				
Площа зони підтоплення, тис км ²				
Площа зони зсувів, тис. км ²				

Оскільки поняття природно-антропогенної небезпеки є комплексним і включає дві відповідні складові, то для інтегральної оцінки її стану в Україні було зведено показники за двома блоками природної та антропогенної небезпеки для кожного регіону, враховуючи кількість населення та площу території.

З метою розробки прогнозу до 2025 р. використано систему індексів, що включають показники за обраними підсистемами, та побудовано ступеневу залежність природно-антропогенної безпеки, забруднення атмосферного повітря й води, стану земельних і лісових ресурсів, поводження з відходами, фінансування сфери охорони навколишнього природного середовища та екологічної конкурентоспроможності території. Додаткові показники, а саме

чисельність населення, ВРП, площа території, були закладені у базових розрахунках.

Аналіз результатів прогнозування свідчить про нерівномірний розподіл індексів, залежно від визначеної сфери. Так, абсолютне зростання зафіксоване у залученні фінансів до охорони навколишнього природного середовища, а також поводження з відходами, оскільки зросла кількість організаційно-економічних заходів та обсяги фінансування. Відносно однаковим є прогноз для сектору земельних, лісових та водних ресурсів. Спостерігається стабілізація показників для атмосферного повітря.

Прогнозується зниження рівня природно-антропогенної небезпеки, що підтверджується аналітичними даними Державної служби України із надзвичайних ситуацій.

Останніми десятиріччями з'явився новий фактор екологічної небезпеки, який пов'язаний із розвитком інформатизації, комп'ютеризації та високих технологій, зумовлений переходом держави на вищий щабель соціально-економічного розвитку.

У сучасному світі ці зміни мають свої характерні ознаки, серед яких, з позиції безпеки життєдіяльності населення, можна виділити наступні: високі технології створюють товари, властивості яких невідомі або стануть відомими лише після тривалого їх використання на ринку і ці технології призводять до принципово нових загроз; високі технології сприяють утворенню нових зон ураження та забруднення.

У розрізі світових проблем, пов'язаних з пандемією Covid-19 можна говорити про те, що світ зіткнувся із новими викликами, які і є частиною екологічної безпеки. Але, якщо порівняти випадки із зараженням на Covid-19 з випадками смерті, які спричинені забрудненням твердих часток та озону в країнах Європейського Союзу, Китаї, Індії, Японії та Південній Кореї, то можна зробити висновок, що такі забруднювачі спричинюють значно вищу смертність, яка може становити до кількох мільйонів смертей щорічно.

Все це ще раз засвідчує, що проблема забезпечення сталого розвитку країн світу не може бути вирішена, без вирішення проблем забезпечення екологічної безпеки.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!